

hetett dokumentálni. A neolit objektumok hiánya arra utal, hogy vagy egy vastag planírozási réteg, vagy a telepnek csak felületi szórvány anyaggal jelzett része került elő az ez évi ásatás során.

Az 1999-es eredmények jól illeszkednek ahhoz a képhez, mely az előző ásatások alapján kezdett kirajzolódni: a villatelepülés (egyik?) lakóépületének feltárását kezdtük meg. A lakóépület legalább két periódusú volt. Erre a két, szuperpozícióban lévő hypocaustum-rendszer mutat rá legvilágosabban, s ezt látszanak támogatni a feltárás során előkerült érmék is, melyek két, igen jól elkülöníthető csoportra bonthatók. Ezek egyike a 2. század második fele (Antoninus Pius uralkodása) és 275 (Aureliánus) közé datálható, a másik pedig 319 és 378 közé. A 275–320 közötti időszakból az ásatások során nem került elő éremanyag. A 330–335 között vert pénzek kiemelkedően nagy arányban fordulnak elő az éremanyagban és stratigráfiai elhelyezkedésük is sokatmondó: az összes ilyen érme a korábbi hypocaustum-törmelék betöltéséből, közvetlenül későbbi hypocaustum-alapozás sárga agyagrétege alatt, illetve fölött került elő. Ezek arra engednek következtetni, hogy a villát (vagy annak legalábbis ezt az épületét) 275 táján hagyhatták el lakói (a villa leégésére nem utaltak nyomok), talán egy barbár betörés hírének hatására, majd pedig 321-ben vagy rövidebb idővel utána, a még meglévő falakat felhasználva az épületet felújították és újra használatba vették. A falak újbóli felhasználására utal, hogy a 4. századi hypocaustum-alapozás követi a falak vonalát, melyekre a korábbi hypocaustum is illeszkedik.

A feltárt főbb falak egybeesnek az ásatások előtti mágneses felmérés által előre jelzettekkel.

VADAY ANDREA

11. Baj, Öregkovács-hegy

(Komárom-Esztergom megye) Kő

Folytattuk az 1995-ben feltárt rotunda temetőjében a sírok kibontását a templomtól délre és délkeletre eső területen. 1999-ben 80 sírt bontottunk ki és szedtünk fel, és ezzel 217-re emelkedett a feltárt sírok száma. A kevés melléklet közül említést érdemel egy vashalványból készített, kétágú asztali villa.

PETÉNYI SÁNDOR

12. Bakonyszentlászló, Hódos-éri erdészlak

(Veszprém megye) B

Az MRT 4. kötet 12/10. lelőhelytől Ny-ra, kb. 1,7 km-re, gödör ásásakor talált bronzkori kerámia került be múzeumunkba.

RAINER PÁL

13. Balatonederics, Döme-barlang

(Veszprém megye) R

Az MRT 1. kötet, 5/4. lelőhelytől Ny-ra John Szilárd, a

Styx barlangkutató csoport vezetője a barlang tisztításakor talált hiányos emberi csontvázat, állatcsontokat és egy kerámia kanalat (Lengyeli kultúra) adott át múzeumunknak.

RAINER PÁL

14. Balatonszemes, Bagódomb

(Somogy megye) U, N

A Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága felkérésére az MTA Régészeti Intézete az M7 autópálya tervezett nyomvonalán végzett leletmentő ásatást Balatonszemesen. A lelőhelyből 1999-ben 9000 m²-t tártunk fel; a Dunántúli vonaldíszes kultúra (legidősebb DVK és Keszthelyi csoport) települése, illetve egy népvándorlás kori (5–6. ? vagy 7. század) kemence és sír került elő. A női sírt a kemence hamusgödörébe ásták be, melléklete egy bronzhuzal fülbevaló volt.

KISS VIKTÓRIA

15. Balatonszemes, Bagódomb (M7, S-58. lh.)

(Somogy megye) Ú

Az újkőkori településtől keletre eső dombtetőn végzett terepbejárás során olyan felszíni nyomokat (sánc és egy kör alakú mélyedés) figyeltünk meg, melyek alapján felmerült, hogy e dombon – mely az autópálya nyomvonala alá, illetve az itt kijelölt agyaggyerő területébe is beleesik – egy középkori kis vár (ún. motte) helye sejtethető. A megismételt terepbejárás során a felszíni jelenségeket inkább újkori katonai tevékenység következményének (ágyúállás?) értékeltük, így a dombtetőn jelölt lelőhelyet megszüntettük.

KISS VIKTÓRIA

16. Balatonszemes, Szemesi-berek (M7 S-13. lh.)

(Somogy megye) U, R, B, LT, Ró, N

A tervezett M7-es autópálya nyomvonalának egyik lelőhelye (S-13. lelőhely), a Tetves-patak keleti partja mentén húzódó enyhe lejtőn található.

A megkutatózott 12 000 m²-es területen 185 objektumot tártunk fel az újkőkorból, a késő rézkorból, a bronzkorból, a késő kelta korból, a római, illetve a korai népvándorlás korból.

Legnagyobb számban a középső neolitikus Dunántúli vonaldíszes kerámia objektumai kerültek elő, szám szerint 82. A feltárási területen mintegy 150 m szélességben húzódnak, ezen belül sűrűbben egy 50 m-es sávban. Többségük szabálytalan földkitermelő gödör, illetve ilyenek alja, ám így is jelentős számú, a kultúra dél-dunántúli fiatalabb időszakába (Keszthelyi csoport) tartozó kerámia került elő belőlük. A pattintott kőeszközök többsége bakonyi radiolaritból készült, feldolgozásuk már megkezdődött. A csiszolt kőeszközök között kőbalta és véső töredéke, kőbunkó, őrlőkövek és töredékeik említethetők. A korszak kiemelkedő lelete a 103. objektum fel-